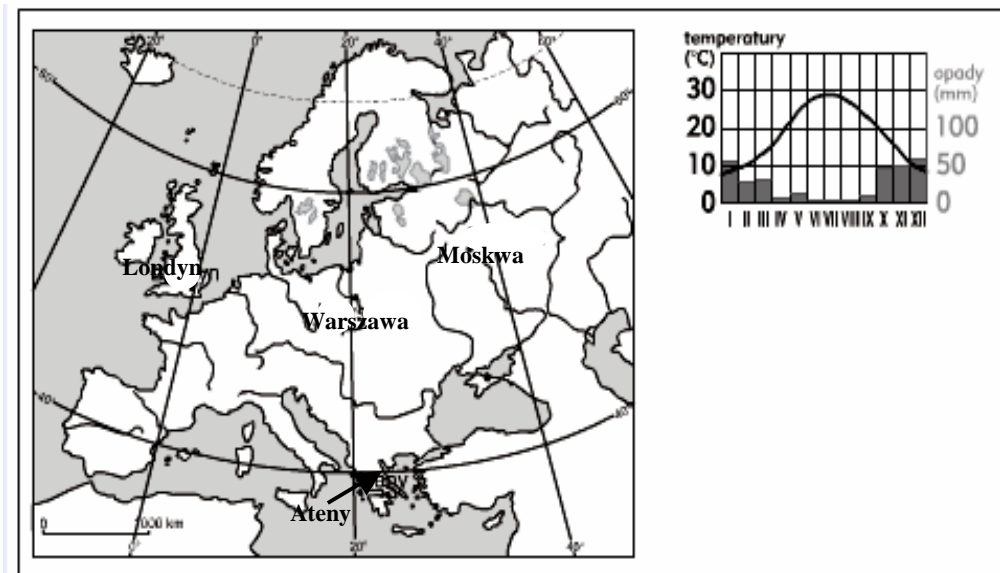

ŚRODOWISKO EUROPY

- Przeczytaj poniższe stwierdzenia i wskaż które z nich są prawdziwe.
 - Europa leży w całości na półkuli północnej.
 - Południk zerowy (0°) rozdziela Europę na wyraźnie większą część wschodnią i mniejszą część zachodnią.
 - Przeważająca część Europy leży w klimacie umiarkowanym
 - tylko I
 - I i II
 - I, II i III
 - II i III
- Najwyższymi górami Europy są:
 - Pireneje
 - Alpy
 - Skandynawskie
 - Karpaty
- Częścią Morza Śródziemnego są morza:
 - Północne, Adriatyckie, Bałtyckie
 - Tyrrreńskie, Adriatyckie, Egejskie
 - Egejskie, Jońskie, Białe
 - Kaspijskie, Czarne, Marmara
- Wyspą Europy leżącą najbardziej na zachód jest:
 - Wielka Brytania
 - Islandia
 - Kreta
 - Irlandia
- Całkowicie na półkuli zachodniej leżą w Europie:
 - Islandia, Irlandia, Portugalia
 - Rosja, Ukraina, Białoruś
 - Hiszpania, Wielka Brytania, Islandia
 - Norwegia, Irlandia, Hiszpania
- Do wysp leżących na Morzu Śródziemnym należą:
 - Kreta, Sycylia, Sardynia, Korsyka
 - Cypr, Gotlandia, W-py Owce, Kreta
 - Sardynia, Sycylia, Baleary, Zelandia
 - Szetlandy, Malta, Cypr, Sycylia
- W którym łańcuchu górskim leży najwyższy szczyt w Europie – Mont Blanc (4 810 m n.p.m)?
 - w Alpach
 - w Pirenejach
 - w Karpatach
 - w Apeninach
- Wzdłuż którego z wymienionych łańcuchów górskich biegnie długi odcinek umownej granicy między Europą a Azją?
 - wzdłuż Uralu
 - wzdłuż Kaukazu
 - wzdłuż Karpat
 - wzdłuż Gór Skandynawskich
- Podaj nazwę najrozleglejszej niziny w Europie.
 - Nizina Wschodnioeuropejska
 - Nizina Polska
 - Nizina Niemiecka
 - Nizina Rumuńska
- Wyjaśnij, jak na klimat zachodnich wybrzeży Półwyspu Skandynawskiego oddziałuje płynący wzdłuż nich Prąd Zatokowy (Golfström) i Prąd Północnoatlantycki.
 - powoduje wzrost opadów i wzrost średniej rocznej temperatury powietrza wzdłuż wybrzeży
 - powoduje spadek opadów i spadek średniej rocznej temperatury powietrza wzdłuż wybrzeży
 - powoduje wzrost opadów i spadek średniej rocznej temperatury powietrza wzdłuż wybrzeży
 - powoduje spadek opadów i wzrost średniej rocznej temperatury powietrza wzdłuż wybrzeży
- Tundra to:
 - obszary trawiaste
 - wielkie połacie drzew iglastych
 - niska roślinność typu: mchy, krzewinki, porosty
 - zespół drzew mieszanych
- Największe obszary tajgi znajdują się w:
 - Finlandii i Rosji
 - Norwegii i Szwecji
 - Polski i Niemiec
 - Rosji i Islandii
- Południk 0° przechodzi przez:
 - Wielką Brytanię, Francję, Hiszpanię
 - Wielką Brytanię, Portugalię, Islandię
 - Włochy, Niemcy, Norwegię
 - Islandię, Irlandię, Portugalię
- Wskaż cieśniny granicy Europy i Azji:
 - Bosfor i Beringa
 - Gibraltarska i Dardanele
 - Dardanele i Bosfor
 - Beringa i Gibraltarska
- Kanał La Manche znajduje się pomiędzy:
 - Irlandią i Wielką Brytanią
 - Danią i Norwegią
 - Grecją i Turcją
 - Wielką Brytanią i Francją
- Większość jezior Europy to jeziora:
 - tektoniczne
 - polodowcowe
 - sztuczne
 - przybrzeżne
- W jakim typie klimatu naturalną roślinnością są twarde liście krzewy, tzw. makia?
 - w klimacie umiarkowanym ciepłym
 - w klimacie umiarkowanym chłodnym
 - w klimacie polarnym
 - w klimacie podzwrotnikowym – śródziemnomorskim
- Najdłuższą rzeką Europy jest:
 - Ren
 - Wisła
 - Dunaj
 - Wołga

19. Które z wymienionych mórz jest morzem śródziemnym?
- Północne
 - Norweskie
 - Barentsa
 - Bałtyckie
20. Wskaż formację roślinną, która w największym stopniu w Europie została przekształcona przez człowieka
- step
 - tajga
 - tundra
 - makia śródziemnomorska
21. Wskaż jezioro o największej powierzchni w Europie.
- Ładoga
 - Onega
 - Wener
 - Wetter
22. Wskaż czynnik, który miał największy wpływ na współczesną rzeźbę Półwyspu Skandynawskiego.
- oddziaływanie lądolodu w czwartorzędzie
 - erozja rzeczna od czasu trzeciorzędu
 - ruchy podnoszące masyw Gór Skandynawskich
 - ruchy obniżające masyw Gór Skandynawskich
23. Cechą którego z klimatów są ciepłe i wilgotne zimy oraz gorące i suche lata:
- okołobiegunowego
 - podzwrotnikowego
 - umiarkowanego ciepłego
 - umiarkowanego chłodnego
24. Gejzery w Europie występują w:
- Polsce
 - Wielkiej Brytanii
 - Grecji
 - Islandii
25. Tajga to:
- lasy iglaste Europy Północnej
 - zbiorowiska traw suchych obszarów Europy Wschodniej
 - mchy, krzewinki, porosty na wybrzeżu Europy Północnej
 - lasy mieszane Europy Środkowej i Zachodniej
26. Cieśnina oddzielająca Europę od Afryki to:
- Dardanele
 - Bosfor
 - Gibraltarska
 - Magellana
27. Europa jest kontynentem:
- wyżynno - górzystym
 - nizinno - wyżynnym
 - nizinnym
 - wyżynnym
28. Wskaż zestawienie młodych gór Europy:
- Alpy, Apeniny, Pireneje, Karpaty
 - Skandynawskie, Ural, Sudety, Karpaty
 - Alpy, Skandynawskie, Ural, Pireneje
 - Apeniny, Pireneje, Karpaty, Sudety
29. Powierzchnia Europy wynosi:
- 30 mln km²
 - 10,5 mln km²
 - 20 mln km²
 - 40 mln km²
30. Wskaż kraje, w których znajdują się czynne wulkany.
- Włochy, Irlandia
 - Irlandia, Islandia
 - Islandia, Włochy
 - Grecja, Wielka Brytania
31. Wskaż największy półwysep Europy.
- Iberyjski
 - Bretoński
 - Skandynawski
 - Apeniński
32. Cechą klimatu Europy Wschodniej są:
- gorące i suche lata oraz mroźne zimy
 - deszczowe i ciepłe lata oraz mroźne zimy
 - chłodne, suche lata oraz ciepłe, wilgotne zimy
 - deszczowe lata oraz ciepłe i deszczowe zimy
33. W którym z wymienionych państw występuje wybrzeże dalmatyńskie?
- w Danii
 - w Norwegii
 - w Chorwacji
 - w Finlandii
34. Największą wyspą Europy jest:
- Wielka Brytania
 - Korsyka
 - Sycylia
 - Islandia
35. Rzeki okresowe występują w Europie:
- na Półwyspie Skandynawskim
 - na Półwyspie Apenińskim
 - na Półwyspie Iberyjskim
 - na Półwyspie Bretońskim
36. W zasięgu fałdowań alpejskich znajduje się Europa:
- Północna
 - Wschodnia
 - Zachodnia
 - Południowa

37. W którym z zaznaczonych na mapie Europy miast (ryc.) :

I. przebieg średnich miesięcznych temperatur powietrza i suma miesięcznych opadów są takie, jak na diagramie obok?

- A. w Londynie
- B. w Atenach
- C. w Warszawie
- D. w Moskwie

II. roczna suma opadów atmosferycznych jest największa:

- A. w Londynie
- B. w Atenach
- C. w Warszawie
- D. w Moskwie

III. w krajobrazie przeważa roślinność typu makia

- A. w Londynie
- B. w Atenach
- C. w Warszawie
- D. w Moskwie

IV. cechą klimatu są gorące i suche lata oraz mroźne zimy:

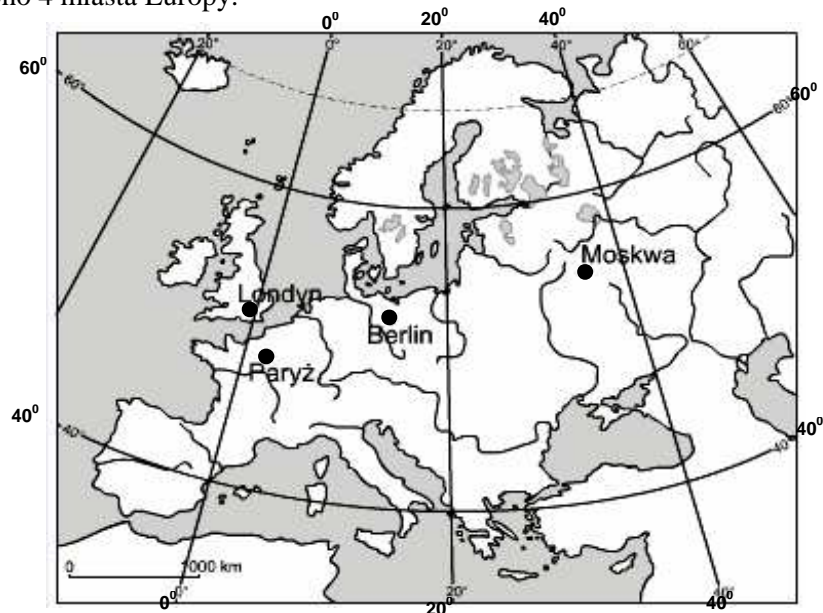
- A. w Londynie
- B. w Atenach
- C. w Warszawie
- D. w Moskwie

38. Dokonaj analizy danych klimatycznych w 4 stacjach klimatycznych w Europie (tabela). Która z tych stacji jest położona najdalej na zachód Europy?

STACJA I WYSOKOŚĆ m n.p.m.	ŚREDNIA TEMPERATURA POWIETRZA W STYCZNIU (°C)	ŚREDNIA TEMPERATURA POWIETRZA W LIPCU (°C)	ŚREDNIA TEMPERATURA ROCZNA (°C)	SUMA OPADÓW (mm/rok)
X – 43	1,7	14,2	7,2	1944
Y – 58	-5,5	16,0	4,5	689
W – 2	-7,6	17,5	4,1	569
Z – 90	-16,6	16,8	0,1	430

- A. stacja X
- B. stacja Y
- C. stacja W
- D. stacja Z

39. Na mapie (ryc.) zaznaczono 4 miasta Europy.

I. Które z nich ma współrzędne geograficzne: 48° N, 3° E?

- A. Londyn
- B. Paryż
- C. Berlin
- D. Moskwa

II. Które z nich leży najdalej na zachód:

- A. Londyn
- B. Paryż
- C. Berlin
- D. Moskwa

III. W którym z nich najwcześniej wschodzi Słońce:

- A. w Londynie
- B. w Paryżu
- C. w Berlinie
- D. w Moskwie

IV. W dniu 21.03 najdłuższy dzień mają mieszkańcy:

- A. Londynu
- B. Paryża
- C. we wszystkich miastach dzień trwa tyle samo czasu
- D. Moskwy

V. W dniu 22.12 najdłuższy dzień mają mieszkańcy:

- A. Paryża
- B. Moskwy
- C. Londynu
- D. we wszystkich miastach dzień trwa tyle samo czasu

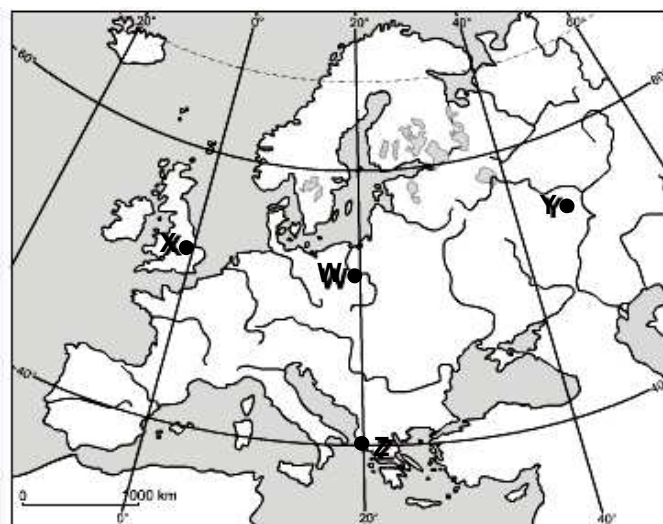
VI. Różnica czasu słonecznego pomiędzy Moskwą i Londynem wynosi około:

- A. 2,5 godziny
- B. 2 godzin
- C. 0,5 godziny
- D. 5 godzin

VII. Jeśli mieszkańcy Berlina obserwują wschód Słońca to noc trwa jeszcze w:

- A. Moskwie
- B. Londynie i Paryżu
- C. Londynie i Moskwie
- D. Paryżu

40. Na mapie Europy (ryc.) zaznaczono 4 stacje klimatyczne.

I. W której z nich występują największe roczne amplitudy średnich miesięcznych temperatur powietrza?

- A. w stacji A
- B. w stacji B
- C. w stacji C
- D. w stacji D

II. Która z nich leży w strefie klimatu morskiego (oceanicznego)?

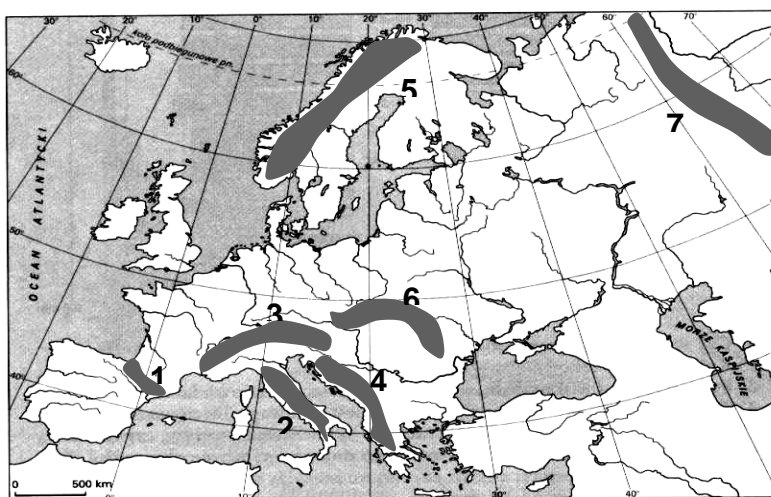
- A. w stacji A
- B. w stacji B
- C. w stacji C
- D. w stacji D

III. W której z nich pogoda w ciągu roku jest najmniej stabilna i bardzo zmienna:

- A. stacja A
- B. stacja B
- C. stacja C
- D. stacja D

41.

Przyporządkuj orogenezom prawidłowe cyfry oznaczające pasma górskie Europy powstałe w czasie tych orogenez wybierając z zaznaczonych na mapie od 1 do 7 oraz ich cechy wybierając od I do VI

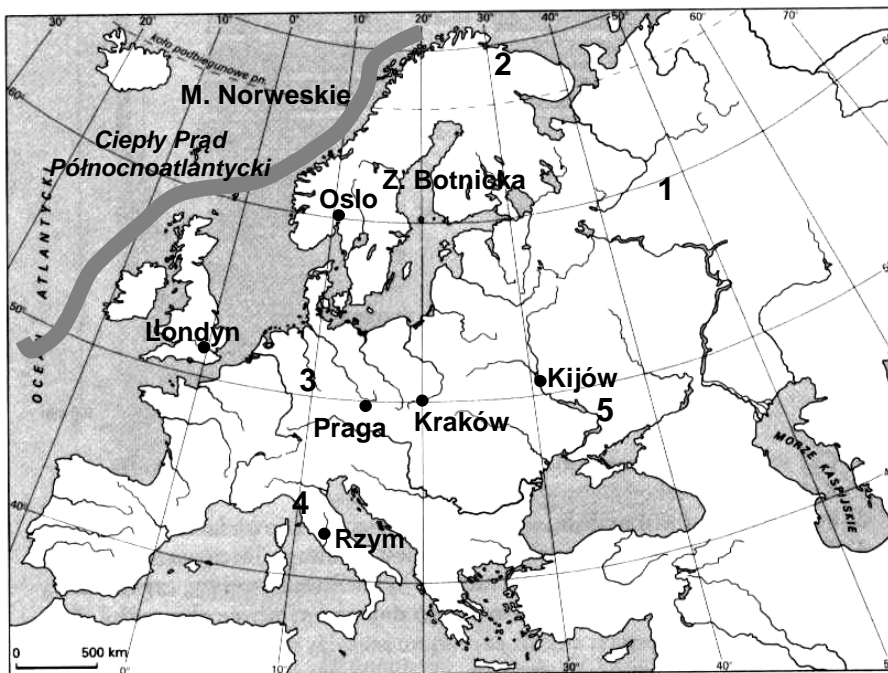

Cechy gór:

- I – stare
- II – młode
- III – niskie
- IV – wysokie
- IV – era paleozoiczna
- IV – leżą w regionie aktywnym sejsmicznie

	Orogeneza alpejska	Orogeneza hercyńska i kaledońska
Pasma górskie		
Cechy gór		

42. Na podstawie mapy wykonaj polecenia

a) Dopasuj do zaznaczonych na mapie Europy miejsc - formacje roślinne, które tam występują, wybierając nazwy formacji z poniższego zestawienia (niektóre nazwy są błędne)

sawanna, las liściasty, step, pustynia, makia śródziemnomorska, tundra, tajga,

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -

b) Uzupełnij tekst zaznaczając odpowiedzi wybrane spośród A do H w taki sposób aby informacja dotycząca klimatu była prawdziwa. W wykropkowane miejsca wpisz odpowiedni czynnik klimatotwórczy spośród I do VII, warunkujący poprawność zdania.

- a) W Kijowie jest A / B latem niż w Krakowie, ponieważ Kijów
- b) W Rzymie średnia roczna temperatura powietrza jest C / D niż w Oslo, ponieważ Rzym
- c) W Krakowie suma opadów rocznych jest E / F niż w Londynie, ponieważ Kraków
- d) Morze Norweskie G / H zimą w części północnej, ponieważ
- e) W Kijowie jest suma opadów rocznych jest C / D niż w Londynie, ponieważ Londyn

- A. cieplej B. zimniej
- C. wyższa D. niższa
- E. wyższa F. niższa
- G. zamarza H. nie zamarza

Czynnik klimatotwórczy:

- I. leży w niższej szerokości geograficznej
- II. leży w wyższej szerokości geograficznej
- III. leży bliżej oceanu
- IV. równoleżnikowe ułożone pasma górskie Europy Południowej
- V. leży w głębi lądu
- VI. leży wyżej nad poziomem morza
- VII. płynie tu Ciepły Prąd Północnoatlantycki

43. Rozpoznaj przedstawione na rysunkach typy wybrzeży morskich Europy. Opisz w jaki sposób powstały, wpisz ich nazwę oraz miejsce występowania w Europie (kraj).

44. Wyruszyłeś z grupą turystów na Mont Blanc z bazy położonej na wysokości 1500 m.n.p.m. Termometr na tej wysokości wskazał -7°C . Oblicz, jaka temperatura będzie na zdobytym przez was szczycie, pamiętając, że na każde 100 metrów temperatura zmienia się o $0,6^{\circ}\text{C}$.

45. W każdym zestawie wskaż

a) nazwy wysp Europy

Wielka Brytania, Sycylia, Majorka, Alandzkie, Bałkany, Ebro, Dniepr, Irlandia, Kreta, Cypr, Onega, Korsyka

b) nazwy półwyspów Europy

Jutlandzki, Apeniński, Peloponez, Grecki, Iberyjski, Joński, Egejski, Duński, Skandynawski, Kolski, Krym

c) nazwy pasm górskich Europy

Ural, Pireneje, Andy, Bałkany, Alpy, Baleary, Pad, Kordyliery, Apeniny, Sudety, Himalaje, Karpaty,

d) nazwy rzek Europy

Onega, Wołga, Loara, Tag, Dunaj, Ibiza, Kreta, Tamiza, Majorka, Ren, Łaba, Dniepr, Niemen

46.

<p>1. Najniższym położonym miejscem w Europie jest depresja:</p> <p>A. nad Morzem Czarnym B. nad Morzem Bałtyckim C. nad Morzem Kaspijskim D. nad Morzem Azowskim</p>	<p>4. Najwięcej jezior polodowcowych występuje w:</p> <p>A. w Norwegii B. w Finlandii C. w Rosji D. w Szwecji</p>
<p>2. Najwyższym czynnym wulkanem Europy jest:</p> <p>A. Mauna Loa B. Wezuwiusz C. Etna D. Hekla</p>	<p>5. Drugą co do długości rzeką Europy jest:</p> <p>A. Dunaj B. Ren C. Tamiza D. Wołga</p>
<p>3. Największe jeziora Europy leżą w:</p> <p>A. Finlandii B. Szwecji C. Rosji D. Norwegii</p>	<p>6. Europa leży na półkulach:</p> <p>A. wschodniej i północnej B. wschodniej, zachodniej i północnej C. zachodniej i południowej D. wszystkich czterech</p>